

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris
Austriæ Provinciæ. Opus ...**

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XVII. Plangit Ecclesia, Christianos non amplius erubescere de
sordibus peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCURSUS XVII.

Teth.

Sordes ejus in pedibus ejus , nec est recordata finis sui. *Thren. I. v. 9.*

DE ECCLESIA.

Deplorat , Christianos non amplius erubescere de sordibus peccatorum.

I.

Qui per lutosam incedit viam , lutum utique & sordes in pedibus contrahit. San-
cte discipulis inhibuit Christus ad prædicandum missis : In viam gentium ne abieritis , cum enim es-
se debeant speciosi pedes Evangelizantium , in sordidam gentium viam Discipulos dimittere Chri-
stus noluit. Per hanc autem lutosam & sordidam gentium viam Hugo Cardinalis intelli-
git opera , & vitam gentilium ignoran-
tiae , cui Glossa moralis conser-
nit , in viam gentium ne abie-
ritis , id est , modum vivendi eorum ne tenueritis. Quod etiam ad
haereticos extendit glossa ordi-

Math. c.
10. v. 5.

Rom. c.

10. 15. 3

Via gen-
tium.

Est modum
vivendi
gentium.

Glossa
moral.

naria , ne simus (inquit) similes
haereticis , ut eorum opera , & vi-
tam sordidam teneamus.

Sed deplorat , pro dolor , af-
flecta mater Ecclesia , quod sor-
des adhærent nimia pedibus gentium
Christianorum , qui viam , &
vitam gentium , & haeretico-
rum terentes , & vocationis ,
finisque sui immemores , de sor-
dibus peccatorum erubescere
desierunt. Sordes ejus in pe-
dibus ejus (plebis Christianæ)
nec est recordata finis sui.

Gloriantur summopere filii
hujus sæculi , si stirpem & prosa-
piam suam ex nobili & illustri
heroum sanguine noverint de-
ducere ; quin imò subinde mun-
di

Glossa
Ordin.

II.

Christia-
ni dicti

S 2

di Monarchæ facile sibi persuaderi patiebantur, se divum sanguine satos esse, prout Poëta ille Romano Cæsari accinuit: *Sanguine Christi te sanguine divum.* Sed casset jocari fabulosa gentilitas, Christianos, sanguine Dei, sanguine Christi satos esse non dubitet, quorum genus à sanguine, & nomine Christi derivatum est:

Act. 17.

v. 28.

Ipsius enim & genus sumus, testatur Apostolus, Genus ergo cum simus Dei, & Christi, Dei filij, etiam dignos nobilitate, progenie, & nomine nostro mores induti erubescamus. si sanguinem & prosapiam nostram, tanquam degeneres filij, sordida vita maculemus, ore clarum Christiani nomen, & pedibus gentilium sordes circumferentes.

Optime ad memoriam nobis revocat Doctor Mellifluus Christiani generis, & nominis professionem; Christiani à Christo nomina acceperunt, opera pretium ergo est, ut, sicut sunt heredes nominis, ita sint imitatores sanctitatis. Nec se Christianos profiteantur, nisi etiam mores & vitam Christi assumpturi, in cuius imitationem in sacro Baptismatis fonte jurârunt. Quare gravibus hisce verbis Christianum quemvis

S. Thomas de Villanova compellat: Professio tua altissima est; si eam bene consideres, ut credo, totus contremiscet. Et inter alias ab Ecclesia in sacro baptisme

S. Thom.
Villan.
Dom. 3.
Advent.

usitatas ceremonias etiam ad mentem revocat: *Indutus es ueste vestitus candida, & dictum est tibi; accipe tis malum, uestem candidam, immaculatam, quam præferas ante tribunal Christi, per quam designatur innocentia baptismali.* Sed (bone Deus!) quomodo Christiane cum ueste Polluit
sordida
peccata
rum.
*polluta
fide mortua.*

O afflicta mater Ecclesia, inspice uestem hanc baptismalis Gen.c., innocentia, vide utrum tunica filii tuist, an non? Utique, tunica filii mei (Christiani) est, sed sordidata, polluta, sordes ejus in pedibus ejus, Hebreus legit, in simbris ejus. Summè persona nobilis, maximè autem matrona erubesceret, si uestem sordibus, luto, imo & stercore pollutam circumferret, tanquam sus in volutabro versata; magnam utique pœnam, & dolorem facilius passura, quam in publicum sordidis & fœtentibus ejusmodi vestibus in hominum conspectum processura.

Erubescet olim plebs Christiana uestem innocentia baptismalis peccatorum sordibus maculatam circumferre, indignum Christiano nomine ejusmodi sordidatum aestimans. Christianum se olim profitebatur,

III.

Tar, (vel potius simulabat) ingratiū, & vile nobilissimi juvenis Romani Tiburtii mancipiū, Torquatus, proprij sui domini, apud judicem gentilem, proditor : à Domino ad Christianorum vitam se adductum conquetus. Sed quænam hujus egregij Christiani vita erat ? Edebat, bibebat, & vomebat, uti de ipso zelos Christianæ fidei propugnator, Tiburrius, testabatur, in Baron. dignum proinde hominem, hunc An. 286. vitiis sordidatum, Christiano n. 19. & nomine judicabat, hisce verbis 17. (inter acta S. Martyris Sebastiani per Baronium annotatis) judicem interpellans : Credisne Vir illustrissime hunc esse Christianum ? Qui in suo lenocinio moliendo capitis fimbrias admittit ? Qui tonsorem diligit ? Qui scapulū molliter gestit ? Qui fluxum gressuum improbo nisu distendit ? Qui feminas curiosius intuetur ? Nunquam tales pedes dignatus est Christus habere servos.

Et quid apud modernos nostros Christianos usitatius, quam edere, bibere, ineibriari, & vomere ? Quid communius in nostris gynecæis, quam caput fimbriis, totumque corpus immoderato vestium luxu pretiosissimum & vanissimum non solum ornare, sed etiam nudum pectus prostituere ? Et majorem diei partem in mundo muliebri conquirendo terere ? Quis virorum non tonsorem diligit, adaptans

dæ pro moderno usu barbae, & concinnandis capillis ? Quis fita cæfarie calvitiem, aut alias incultos, crines contegere erubescit ? Quis non nobilium fluctuante corpore & pede generosum gressum fingit, & distendit ? Quis à mulierum vanitate avertere oculos didicit ? Inquit quis nobilium non erubescit, non curiosos, non protertos, & impudicos gerere oculos ? Non minus quam Iudeus, vel paganus saeculi pompas, & divitias perquiri, mundo non Christo vivit, & in mundi aibus negotiis & gaudiis, quasi si totam vitam tuam expendis, ait S. Thom. de Villanova. Et tamen hos modernus saeculi nostri status Christianos, & Christi servos compeller ? Et de quibus olim erubescet plebs Christiana, jam usu, & inolita consuetudine erubescere dedidicit. Nam (teste Villanova) Qui amatori ex parte sic vivitur, multitudo peccantium, pudorem peccandi adimit.

Sed quid de vanitatibus dico, IV. quæ apud utrumque sexum tale sumptuere incrementum, ut apud matronas, & viros Ethnicos, & gentiles in veteribus monumentis ita invaluisse, quisquam se legisse vix meminerit, magis de alijs enormitatum sordibus, & sceleribus loquamur, si enim saeculi moderni impudicitias & ardorem luxuriæ consideremus.

S 3

deremus, ex in primarijs Christiani orbis partibus ita usitatæ, ut vix amplius aut uxor aut maritus de violato conjugij jure erubescant, sub amicitia, comitatis, & lusus titulo depudere docti, multitudine peccantium pudorem peccandi adimente. Frons mulieris meretriciū facta est tibi, nolunt erubescere, exprobat Synagogæ idololatrantem Jeremias Propheta, eò quod instar meretricis de turpitudine sua erubescere jam desierit.

Erubescere desierunt.

Ierem 3. v. 3.

Isa. c. 5.

*Glorianum
in malo*

Eadem planè meretricis frons ut plurimū facta est plebi Christianæ, quæ de peccatorum sordibus erubescere erubescens, etiam in peccatis gloriari non veretur; Nonne glorianter milites & nobiles equites de duellis, & vindictis contra hostes sumptis? Nonne glorianter pauperrim helluones, potentes ad bibendum vinum, viri fortes ad miscendam ebrietatem? Nonne glorianter avari in pecuniis & divitiis male conquisitis, & oppressores pauperum de thesauris ex pauperum sudore & sanguine expressis? Nonne blasphemati de horrendis in cœlum fulminatis blasphematis? An non impudicissimi homines de violato concugis thoro, de corruptâ virginum glorianter pudicitia? Frons meretricis facta est illis, nolunt erubescere amplius, imò vero, cum erubescere oporteret, ob multitudinem delinquentium glorianter.

Meritò contra hujusmodi in-
surgit Propheta regius: Quid Psal. 51.
gloriari in malitia, qui potens es in v. 1.

iniquitate? Quasi diceret (notat Hugo hic Cardinalis à S. Caro) h.e.c est mag. Dementia: Sicut si aris gloriaretur tua mag.

in laqueo, aut pisces in hamo, quo nigeria.

captus est. Magnautique dementia, si maleficus captivus, in vi-

cattu.

culis & compedibus ferreis, si leprosus de lepræ suæ immunitiis, tigris de maculis, æthiops de sua nigredine, si sordidatus in vestium suarum sordibus, tan-

quam in vestitu deaurato gloria-
retur, magna planè hæc est de-
mentia, aut potius proterva præ-
sumptio, non tantum non eru-

bescere, sed etiam gloriari de
malitia. Et quomodo (subnecit
præfatus auctor) liceret gloriari
in malitia, cum non licet gloriari in

sapientia, vel divinitus, vel fortitudi-
ne? Quid ergo de peccatorum
sordibus gloriari audent sordidi
peccatores? gloria eorum, stercus
& vermis.

In sordibus ergo &
stercoribus suis, sicut suis in vo-
lubro versata, glorianter, cu-
jus contactum, & foetidas sor-
des quivis sanæ mentis exhorte:
gloria eorum stercus, &

foetor. Non adjicies ultra, ut
glorieris. Graviter nobilissimæ Isa. c. 23.
Solymorum urbi sordes expro-
v. 12. brat Ezechiel Propheta: Sordida
Ezech. 6. nobilis, grandis interitu. Idem ho-
22. v. 5. plebs
die de plebe Christiana deplorat Christia-
Ecclesia: O plebs Christiana! na sif for-
Sordida nobilis, quia (uti ex- dida nobis
ponit Hugo hic
lis.

ponit Hugo) de nobilitate pauperum, cecidit in sordes abundantia temporalis. Vel sordida, in vitijs, in iniquitatibus, nobilis, proprie regalia quae habet, & quia in nobilibus personis secundum carnem abundat modò: Sed sordida est propter varia peccata: Est ergo plebs Christiana, sordida nobilis, sed grandis interitus, id est, paratus est tibi grandu interitus explicat Lyrā.

Lyranus hic.
VI.
Erubescere ergo sordida nobilis, plebs Christiana nobilissima, sata sanguine divum, sanguine Christi, sed sordida in Isa. c. 23. peccatis, erubescere de sordibus v. 4. tuis. Erubescere Sidon, ait mare, id est, Tyrus munita, in maris sita. Erubescere clericē, ait mare, id est, laicus melius vivens. Hugo: vel Erubescere Sidon, id est, Prälate negligens, ait mare, id est, subditus diligens. Vel erubescere Sidon, claustralis torpens, ait mare, saeculari pénitentiam faciens. Vel erubescere Sidon, barbare comedens, ait mare, puer abstinentis. Vel erubescere Sidon, id est, peccator, ait mare, id est, Ex surri-peccatum. Erubescere Sidon, plebs bus colligimus nos efficiuntur Christiana, erubescere sordida nobilis de sordibus tuis, ait mare, id est populus infidelis, & gentilis, quia populus Christianus abiit in viam gentium, & modum vivendi infidelium: Unde altum suspirans devotus Ludovicus Granatensis testatur: Non ex operibus, sed ex templorum so-

lummodo ruribus nos agnoscere, quod in Christianorum regionibus versemur. Si quis enim pagum, villam, oppidum, civitatem ingrediatur modernis temporibus, tantam in verbis impudentiam, in moribus dissolutionem, in actionibus petulantiam, in incessu vanitatem experietur, ut dubitare non immerito possit, num inter Christicolas moretur, cum non nisi sordes peccatorū, & fœtidum vitiorum lutum publicè in plaeis dispersum intueatur. Sordes ejus in pedibus ejus.

Exacerbat contra Jeremiam, VII. ex veritatis odio, aulici regij, tulerunt Jeremiam, & projecerunt Jerem. 18 v. 6. eum in lacum... in quo non erat aqua, sed lutum, descendit itaque Jeremiæ in cœnum: ut nempe in eo

præfocatus moreretur, ille vero usque ad collum mersus, ibi manebat, teste Josepho historico, donec per Abdeimelech Eunuchum Æthiopem extraheretur. Jeremias repræsentat populum Christianum, vel peccatorem, quem dæmones miserunt in lacum, vitiorum scilicet, uti Interlinearis glossatur; Et tunc sordes ejus hærent in pedibus ejus, immò sordes in manibus, sordes in pectore, sordes in vestibus, sordes in capite, sordes in facie, sordes in oculis, sordes in auribus, sordes in lingua; Erubescere plebs Christiana, sordida nobilis, grandu interitus!

Si

Glossa
Interl.

Si homo vestibus, corpore &
facie totus incedat sordidus,
non solum pudendus est, & fce-
tidus, sed neque dignosci ex ha-
bitu, & facie potest: Et non sunt
cogniti in plateis. Christiani su-
binde peccatorum sordibus im-
mersi non solum inter domestici-
cos parietes, & lacum harent,
sed etiam hosce sordidos habi-
tus, pedes, ora, & facies in pub-
licis circumferre plateis non eru-
bescunt, & sunt cogniti in pla-
teis, in tali sordido vitiorum ha-
bitu, non sunt cogniti, quod
Christiani sint.

Narrat Baronius, S. Martiri
Baron. Attalo cum bestiis certaturo, &
An. 179. in Amphitheatum producto,
n. 17 tabellam fuisse prælatam, hisce
Nomen fronsi affi verbis inscriptam. *Hic est Atta-*
gen. sum lus Christianus; Christiani subin-
foret. de ad bestialem sordidam vitam
à dæmone protracti, tam parum
Christiani hominis faciem, &
habitum gerunt, ut operæ pre-
tium foret, in publicum prodi-
turis tabellā præferri, vel fron-
tibus eorum inscribi: *Hic est N.*
Christianus. Aliter enim pro
Christiano non erit cognitus in
plateis, sed potius infidelis, aut
bestia crederetur, & sus è vo-
lutabro producta. Sordes ejus
in pedibus ejus & in facie ejus:
non est recordatus finis sui,
nempe Christi, uti notat Hugo:
Finis enim legis Christus, ad iustitiam
omni credenti. Finis ergo sui,

Fugo
Card.
Rom. c.
x. v. 4v

id est, Christi non recordatur
plebs Christiana, neque se san-
guine Christi satam, & ejus no-
mine insignitam recordatur.

Ad hujus nostri nominis re-
cordationem nos cum Isaia ex-
citemus: *Tantum in te recordemur*
nomini tui: à Christo, Christiani di-
cti, subnectit Interlinearis. Cùm interl-
tamen diversam longè, & absi-
milem Christo vitam ducamus.
Egregiè antistes Valentinas:

Christum non solum non imitaru, S. Thom.
sed omnino contrariè vivū: *Christus Villan,*
in paupertate, tu in divitiis; *Christus Dom.*,
in humilitate, tu in honoribus sistis; *Advent.*
Christus in laboribus, tu queris deli-
cias, Christus in doloribus, tu in volup-
tatibus implicari. *Torus adversus, contrari-*
totus Antichristus, & vis cum Christo Videntur
regnare? *Christus puritatis a-*
mator, tu cœni inhabitator,
Christus agnus sine macula, tu
peccatorum maculis contaminatus,
Christus odore virtutum te
præcedit, in odorem trahens
unguentorum suorum, & tu
sordium tuarum fœtore resper-
fus, agnum purissimum, sus
in cœno volutatus sequeris, to-
tus Antichristus, totus sordidus Thren.
& fœtens; & amplexati sunt ster-
cora.

Ergo saltem erubesc Sidon,
erubesc sordida nobilis, plebs
Christianæ de sordibus tuis &
ad poenitentia fontem emun-
danda propera, lavanda in san-
guine agni immaculati; En bal-
neum

neum tibi è proprio sanguine devoluatur, hortatur nos Prædicatores sancta mater Ecclesia: Docebitis ergo filios Israhel, (scilicet populum, juxta mentem Lyrani, v. 31. Levit. 16. vel magistris subditos secundum glossæ Interlinearis expositio-

*Christus
bancum
parvus
ex suo san
guine.*

ut munderis, curas, tergum, non faciem ostendens puritatis Ezech. c. fonti. Immunditia tua execrabilis; 24. v. 15. qui a mundare te volui, & non es mundata à sordibus tuis: sed nec munda- beris prius, donec quiescere faciam indignationem meam in te: Immit- tendo scilicet flagella, miserias, tribulationes angustias. Sed major omnium poena hæc est, si sordidam plebem deserat Deus, eam in sordibus suis interire, & suffocari permittens: Qui in sor- dibus est, sordescat adhuc, & de sor- dibus peccatorum, in coenum infidelitatis, & de hoc in lacum inferni demergatur.

*Mundari
voluntus.*

*Apoc. c.
22. v. 11.*

Ne igitur de malo gravi in gravius, de sordibus in profun- dum stercorum plebs Christiana, sordida nobilis, gravis interitu,

devoluatur, hortatur nos Prædicatores sancta mater Ecclesia: Docebitis ergo filios Israhel, (scilicet populum, juxta mentem Lyrani, v. 31. Levit. 16. vel magistris subditos secundum glossæ Interlinearis expositio-

*Glossæ
Ordin.*

nem) ut caveant immundicias, men- tu vel corporis: addit Interlinearis; & quidem testé glossa ordina- ria, omne peccatum immunditia est animæ, ut non moriantur in sordibus suis, sed ab his mundati, & pur- gati, mundi ad finem suum Chri- stum pertingere, & sine macula ad immaculati agni nuptias, & gloriam pervenire valeant, quia non intrabit in eam aliquid inqui- natum. Accedite ergo sordidi v. 27. nobiles Christiani, lavamini, Isa. c. 10 mundi estote. auferete malum cogi- rationum vestrarum, excutite pul- verem, & sordem de pedibus vestris, ut vel sic in gloriam im- maculati agni intrare, & fine vestro ultimo, Deo, frui æ- ternum valeatis,

Amen.